

ТВОРЧИСТЬ ДАНЧЕНКА СЕРГІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА

Вінницький національний технічний університет

Анотація: У статті звернено увагу на творчість Данченка Сергія як театрального режисера.

Ключові слова: Данченко Сергій, театр, народний артист.

Abstract: The article draws attention to the work of Danchenko Sergei as a theater director.

Keywords: Danchenko Sergey, theater, people's artist.

Вступ

Сергій Данченко – Голова Українського Театрального Товариства у 1987 – 1991 роках. Саме за його правління в травні 1987 року відбувся позачерговий з'їзд, на якому Українське Театральне Товариство перетворилося на Спільку театральних діячів України структурно аналогічну іншим творчим спілкам України. Мета дослідження звернути увагу на творчість Данченка Сергія як українського культурного діяча.

Результати дослідження

Народився 17 березня 1937 року у Запоріжжі в театральній родині. Його дід, Костянтин Іванович Полінський, працював директором Полтавського пересувного театру, з яким пов'язані дитячі спогади режисера. Батьки, Володимир Данченко і Віра Полінська — знані львівські актори, народні артисти України. Рід Данченків має спільні корені з родом відомого режисера Володимира Немировича-Данченка.

У 1955–1959 роках навчався на геологічному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка. Одержавши диплом і попрацювавши близько року за фахом, повернувся до професії батьків. З 1959 року працював завідувачем постановочної частини, асистентом режисера народного театру Будинку вчених.

1965 року закінчив режисерське відділення Київського державного інституту театрального мистецтва ім. І. К. Карпенка-Карого і розпочав режисерську діяльність у Львові.

Перші творчі кроки Данченка припали на період так званої хрущовської «відлиги». Тоді, як і загалом у громадському житті, проявляються новаторські ідеї в радянському театрі. Щоправда, в Україні вони носили кволий характер, адже вона перебувала на особливому режимі[1]. Серед тогочасних новаторів оновлення національного театру та курбасівських традицій були Л. Танюк, Р. Віктюк, Б. Головатюк, Р. Коломієць, Р. Степаненко, В. Опанасенко, Є. Золотова, В. Грипич, Ф. Верещагін, В. Магар, С. Данченко та інші. У час, коли багато українських театральних діячів змушені були шукати прихистку від тиску та цензури в Москві, Ленінграді, Прибалтиці, Сергій Данченко залишився в Україні[2].

Львівський період творчості режисера тривав десять років: два роки режисером-постановником і головним режисером в Театрі юного глядача імені Горького і вісім — у академічному українському драматичному театрі імені Марії Заньковецької (очолював театр у 1970–1978 роки). У цей час Данченко поставив вистави «Перший день свободи» Л. Кручковського (1965), «В дорозі»

В.Розова (1966), «МакленаГраса» М.Куліша (1967),«Містона світанку» О. Арбузова (1968), «Камінний господар» Лесі Українки, «Мослово» В. Стефаніка (1971), «Річард III» В. Шекспіра (1974), «Украдене щастя» І. Франка (1976). Член КПРС з 1970 року[3].

1978 року переїхав до Києва, де розпочав викладацьку діяльність в Київському інституті театрального мистецтва ім. І. К. Карпенка-Карого (згодом став професором, завідував кафедрою акторської майстерності та режисури драми) і працював головним режисером — директором Київського державного академічного українського драматичного театру імені І. Я. Франка.

Поставив низку яскравих вистав, які змінили обличчя театру й відновили його колишню славу: «Украдене щастя» І. Франка (1979), «Дядя Ваня» А. Чехова (1980), «Візит старої дами» Ф. Дюрренмата (1983), «Енеїда» І. Котляревського (1986), «Тев'є-Тевель» за Шолом-Алейхемом (1989), «Санаторійна зона» за М. Хвильовим (1990), «Патетична соната» М. Куліша (1993), «Крихітка Цахес» Е. Гофмана (1995), «Приборкання норовливої» та «Король Лір» В. Шекспіра (1996—1997), «За двома зайцями» М. Старицького (2000)[4].

З 1980 року керував дворічним стажуванням режисерів при Академічному драматичному театрі імені І.Франка. З 1996 року — академік-засновник Академії мистецтв України[5].

Завдяки своїм постановкам за межами України він вивів сучасний український театр на європейську сцену. Серед таких вистав — «Марія» А.Салинського (демонструвався в м. Враца, Болгарія), «Візит старої дами» Ф.Дюрренматта (в Театрі імені Ю.Словацького, Польща), «Камінний господар» Лесі Українки (в театрі імені Янки Купали, Білорусь), «Вишневий сад» А.Чехова (у МХАТ ім. М.Горького, Росія), «Украдене щастя» І.Франка (в театрі імені О.Духновича, Словаччина), «Приборкання норовливої» В.Шекспіра та «Вишневий сад» А.Чехова (в Польському Театрі, Польща).

Нагороди, відзнаки - Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора.

У 1978 році отримав Державну премію імені Тараса Шевченка за постановку вистави «Тил» М. Я. Зарудного. У 1997 році нагороджений Орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня[6].

Висновки

Данченко Сергій Володимирович – геніальний театральний режисер, який завоював місце серед українських культурних діячів. Його постановки були на високому рівні. Завдяки творчості він здобув багато нагород та відзнак. Вистави режисера цінуються по всій планеті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. В. Корнієвська. Данченко Сергій Володимирович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України.
2. Р. Г. Коломієць. Данченко Сергій Володимирович // Данченко Сергій Володимирович // Енциклопедія сучасної України : у 30 т / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.].
3. Сергій Володимирович Данченко // Сайт Академії мистецтв України.
4. Сергій Данченко // Укрінформ, 13.03.2009.
5. Жив і творив задля мистецького дива. І для людей... // Народна правда.
6. Богдан Ступка. Незакінчений монолог про Сергія Данченка // Час і події, № 14, 2007.

Романюк Олексій Сергійович, студент групи ІПІ-18б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: romaniuk.20017@gmail.com

Зінко Олена Василівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, e-mail: zinko-ov@ukr.net

Romaniuk Oleksiy, student of group ІPI-18b Faculty of Information Technology and Computer Engineering. Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: romaniuk.20017@gmail.com

Zinko Elena - Ph.D., assistant professor of philosophy and humanities sciences Vinnitsa National Technical University, Vinnitsia, e-mail: zinko-ov@ukr.net